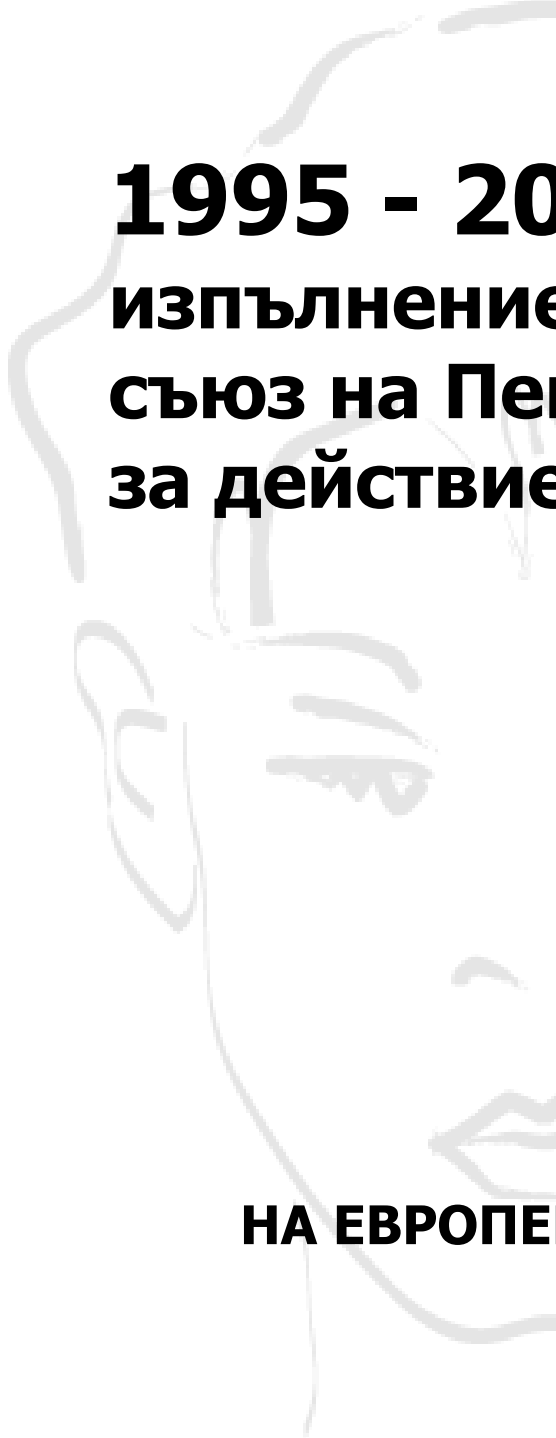

ПЕРКИН +10

1995 - 2000
изпълнение
съюз на Пер
за действие

НА ЕВРОПЕ

ОБЩЕСТВО
НИЖЕ
ОЖЕ

ЕВРОПЕЙСКО ЖЕНСКО ЛОБИ /ЕЖЛ/

Европейското женско лоби (ЕЖЛ) е създадено през 1990г.

Организацията обединява над 4000 женски организации от Европа.

Мисията на ЕЖЛ:

постигане на равнопоставеност на жените и мъжете, премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените, спазване на човешките права на жените, изкореняване на насилието срещу жените; включване на равнопоставеността на половете във всички политики на Европейския съюз. Повече информация за Европейското женско лоби, можете да откриете на:

<http://www.womenlobby.org>

ПЕКИН +10

Информация за членство в
Българската платформа на ЕЖЛ,
наречена

Българско женско лоби можете да
потърсите на телефони:

02 9635357; 02 9819300; 056 810093

или на e-mail: **bgrf@fastbg.net**

Българската платформа е създадена през 2003 г., по-късно наречена Българско женско лоби. От 2004 г. е пълноправен член на ЕЖЛ, което означава активно участие в дискусиите и проблемите, разглеждани на европейско ниво. Основните проблеми са свързани с участие на жените при вземане на решения, трафик на жени, насилие спрямо жените, както и анализ на предложения за нови директиви или документи в рамките на ЕС. С приближаването на 2007 г. Българско женско лоби ще има все по-големи възможности за кандидатстване по програмите на ЕС, в т.ч. и по програмата ДАФНЕ.

Преглед на изпълнението на Пекинската платформа за действие от Европейския съюз за периода 1995-2005

Настоящият доклад се базира на Регионалния алтернативен доклад Пекин+5 за ЕС, публикуван от ЕЖЛ през май 2000 г. и акцентът му е предимно върху прилагане на законодателството и изпълнението на политиките и програмите от институциите на ЕС от 2000 г. насам.

Анализът включва:

- Преглед на международно ниво
- Преглед на европейско ниво
- Преглед на национално ниво

РАВНОПОСТАВЕНОСТТА МЕЖДУ ЖЕНИТЕ И МЪЖЕТЕ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ В ЦИФРИ

Ниво на риск от бедност в страните-членки на ЕС и страните-кандидатки през 2001 г.:

- Жени: 16%
- Мъже: 14%

Жени и здраве

Проценти на възрастно население, болно от HIV (възраст 15-49): Източна Европа и Централна Азия

• 1995:	28% жени;	72% мъже
• 2002:	33% жени;	67% мъже
• 2004:	34% жени;	66% мъже

Жени и икономика

Разлика в заплащането по пол:

15 стари страни-членки на ЕС

- 1995: 17%
- 2001: 16%

Степен на безработица

	Жени	Мъже
1994:	12.7%	9.9%
2000:	9.7%	7.0%
2001:	8.7%	6.4%

Жените в процесите на вземане на решения

Представителство на жените в Европейския парламент:

1995: 26.8%

2004: 30.3%

Представителство на жените в националните парламенти:

15 стари страни-членки на ЕС:

1996: 14.8%

2004: 25.9%

25 страни-членки и страни-кандидатки

2004: 20.1%

Насилие спрямо жени

Домашно насилие

Всяка 5та жена в ЕС е подложена на насилие от интимния си партньор (в рамките на семейството или в рамките на интимната си връзка). 95% от всички актове на домашно насилие срещу жени се извършват вкъщи.

6 жени умират всеки месец във Франция в резултат на домашно насилие; в Обединеното кралство - 8 жени всеки месец; във Финландия - 27 жени на година.

Насилие, на което са подложени проституиращи жени

- Средната възраст, при която жените започват да проституират е между **13 и 14 години**. Няма данни, които да сочат, че тази възраст намалява.

Трафик на жени

- Приблизително 500 000 жени годишно стават жертви на трафик в Западна Европа.

ПЕКИН +10

**ИЗПЪЛНЕНИЕ НА 12-ТЕ
КРИТИЧНИ ОБЛАСТИ НА
ЗАГРИЖЕНОСТ
НА ПЕКИНСКАТА ПЛАТФОРМА
ЗА ДЕЙСТВИЕ
ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

А. ЖЕНИ И БЕДНОСТ (СОЦИАЛНА ИЗОЛАЦИЯ)

Продължителната тенденция на феминизиране на бедността в европейските общества показва, че сегашната рамка на системите за социална защита и широката гама от социални и икономически политики и политики на заетост не могат да отговорят на нуждите на жените. За постигане на реален положителен ефект в днешна Европа е от първостепенно значение **да се потърсят общите структурни причини за бедността и конкретните структурни причини за нейното феминизиране.**

В. ЖЕНИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Образованието и обучението са основни средства за постигане на равнопоставеност между половете. Във всички 25 държави членки на ЕС се осигурява универсално основно и средно образование. В Европа по-голям дял от жени завършват висши учебни заведения, но въпреки това се наблюдава тенденция на неравнопоставеност при достъпа и значителни джендър различия в някои образователни дисциплини.

ПЕЖИН +10

Различията във властовите позиции, явната дискриминация и съществуващите стереотипи в учебните помагала, училищата, университетите, както и на пазара на труда, представляват пречка за жените при избора на някои професии като например научна и техническа кариера, за професионалното им израстване наравно с мъжете и за постигане на равни възнаграждения. Повечето жени са много добре образовани, но този ресурс не е използван ефективно, какъвто е случаят с жените имигранти, жени от малцинствени групи или жените с увреждания.

С. ЖЕНИ И ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Здравословното състояние на жените в ЕС през последното десетилетие като цяло се подобрява, но все още са налице редица негативни фактори. Традиционно установените роли на двата пола, съществуващата неравнопоставеност и други социални и икономически зависимости водят до различна и понякога неравномерна степен на риск за здравето, както и до диференциран достъп до и ползване на услугите в системата на здравеопазването.

ПЕКИН +10

Във всички страни членки на ЕС се наблюдават условия, възпрепятстващи подобряването на нивото на женското здравеопазване. Сред тях са: феминизирането на бедността, големият дял на жени, заети в нетипични сфери, при минимално или без обществено осигуряване, увеличаване броя на самотните майки, както и нарастващата разлика в здравния статус на отделните обществени слоеве.

D. НАСИЛИЕТО НАД ЖЕНИ

Домашното насилие е най-сериозното нарушение на женските права и основни свободи. В ЕС всяка пета жена е жертва на насилие от своя партньор. То приема много и различни проявления като например физическо насилие над жената, сексуален тормоз, принуждаване към проституция и др. Все пак основната причина за това негативно явление е дълбоко вкорененото превъзходство на мъжа – така насилието се явява проявление на това неравностойно отношение, при което мъжът е основният извършител.

ПЕКИН +10

Проблемът за домашното насилие се вписва в компетенциите на ЕС в редица области като човешки права, социална политика, правосъдие и статистика, но не е тяхна интегрирана съставна част, защото **ЕС все още не разполага с разработена нормативна база за противодействие на насилието над жени.**

Е. ЖЕНИТЕ И ВЪОРЪЖЕНИТЕ КОНФЛИКТИ

Конфликтите и войните засягат жените и децата, и особено младите момичета. Идеята за основаването на ЕС е свързана с осигуряването на дълготраен мир в Европа, но понастоящем Съюзът не е напълно убедителен в ролята си по разпространение на културата на мира по света.

Липсата на жени на дипломатически и политически позиции е сред най-сериозните пречки за участието им в предотвратяването на конфликти, в изграждането на мира и в пост-конфликтното възстановяване. В много общ план може да се говори за постигнат напредък, благодарение на изразената от ЕС позиция, с която се признава потенциала на жените за разрешаването на конфликти и мирното развитие, но тази резолюция трябва да се насочи към конкретни действия.

Г. ЖЕНИ И ИКОНОМИКА

Основен елемент за постигането на равнопоставеност на половете в обществото е равното участие на мъжете и жените в икономическото и социално развитие и в използването на обществените ресурси. Ситуацията в ЕС понастоящем доста се различава от това идеално положение.

Европейските икономически и социални политики, както и бюджетния процес все още не насърчават достатъчно икономическите права на жените. Законодателството на ЕС в областта на равнопоставеността на половете се фокусира най-вече върху заетостта, но въпреки това **дискриминацията на трудовия** пазар остава изострен проблем и се налага да бъде постигнат чувствителен напредък в прилагането на съществуващите правни инструменти.

G. ЖЕНИТЕ ВЪВ ВЛАСТТА И ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЯ

Въпреки че представляват половината от европейското население и от гласоподавателите в ЕС, жените все още са незадоволително представени на всички управленски нива и структури на ЕС, в политическите институции на страните членки и на управленските позиции, където се вземат важните икономически и социално-икономически решения. Нещо повече, някои групи жени (жените с увреждания, младите жени, представителките на малцинствата, имигрантките и жените с хомосексуална ориентация) стават обект на многостранна дискриминация в тази област.

Н. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗМИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ЖЕНИТЕ

Прилагането на политиката на равнопоставеност на половете означава систематично разглеждане на разликите в условията, положението и нуждите на жените и мъжете във всички европейски политики и дейности. Това не означава просто европейските програми или ресурси да станат по-достъпни за жените, а по-скоро едновременно мобилизация на правови инструменти, финансови ресурси и аналитичния и организационен капацитет на ЕС за включване на целта за въвеждане на равнопоставеност на мъжете и жените във всички сфери.

Въпреки че ангажираността на ЕС по отношение на прилагане на политиката на равнопоставеност на половете на хартия е твърде сериозна, тя не винаги се прилага на практика и сякаш липсват ресурси като институционална поддръжка и обучение. Твърде малко конкретна работа е свършена на ниво ЕС по отношение на **джендър бюджетирането**, чиято цел е включване на джендър мейнстрийминг в бюджетирането и изготвянето на *обществени бюджети*, които да допринесат за равнопоставеността на половете.

I. ЖЕНСКИ ЧОВЕШКИ ПРАВА

ЕС се придържа към принципа, възприет от Виенската Декларация на ООН от 1993г., че човешките права на жените и младите момичета са ненакърнима, неразделна съставна част от универсалните човешки права. Въпреки това, в рамките на ЕС, основните права на жените далеч не са защитени съобразно изискванията на много от текстовете на Хартата на ЕС за основните права. *В повечето случаи нарушаването на женските човешки права в рамките на ЕС не се извършва от държавата, а от различни физически лица, организации и предприятия.*

Ј. Създаване и разпространяване на стереотипни образи на жените и неравнопоставеност при достъпа им до и участието им във всички комуникационни системи, особено в медиите

Въпреки наличието на различни мерки по отношение на защита на човешкото достойнство в контекста на медиите, на практика тези мерки са насочени по-скоро към проблемите за расизма и защита на непълнолетните, отколкото към проблема за дискриминацията спрямо жените.

Що се отнася до ролята на жените в медиите, въпреки сериозния процент жени в професията, достъпът им до процесите на вземане на решения в тази област е все още затруднен и е налице дискриминация, основана на пола. Промените в световен мащаб на комуникационните системи, *включително концентрацията на медиите, по-слабото влияние на обществените медии и комерсиализирането на информацията като цяло*, правят по-трудно прилагането на политиката за равнопоставеност на половете.

К. ЖЕНИ И ОКОЛНА СРЕДА

Европейската политика за околна среда не отчита джендър аспектите в тази област. През последните 10 години не е приет нито един нормативен акт, който да третира директно проблема за околната среда и жените, въпреки нарастващите научни доказателства, че екологичните рискове въздействат по различен начин на жените и мъжете.

В много от случаите действащите политики по отношение на околната среда по-скоро засилват джендър неравнопоставеността, поради факта, че те просто игнорират джендър аспектите при изработването и приложението им. Политиките за опазване на околната среда трябва да бъдат джендър чувствителни и да имат за цел както устойчивото развитие, така и равнопоставеността между половете. Като най-спешна мярка е необходимо **да бъде приложен на практика принципът на джендър мейнстрийминг.**

L. МОМИЧЕТА

Не съществува специфични компетенции по отношение политиката спрямо децата в рамките на ЕС. Хартата за основните права признава необходимостта от защита на най-добрите интереси на децата. В имплицитната йерархия на правата неутралното понятие „деца“ засилва възможността за неотчитане на специфичните права на момичетата.

Това личи при разглеждането на проблемите с трафика, проституцията, сексуалната експлоатация и изчезването на деца, където повече от случаите касаят момичета, които са по-често обект на сексуална експлоатация. *Повече от 21% от децата в ЕС живеят в условия на относителна бедност, много деца в ЕС, по-често момичета, са жертви на трафик или на сексуална експлоатация.*

Децата не присъстват в политиката и в програмите на ЕС. Твърде малко са и фондовете от бюджета на ЕС, насочени към децата. **А специалните нужди на момичетата са напълно пренебрегнати и не присъства в политиките на ЕС.**

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ДОКЛАДА

1. Рамкова стратегия на Общността за равнопоставеност на половете (2001 -2005)
2. Индикатори, изработени от Съвета на Министрите във връзка с изпълнението на Пекинската платформа
3. Държавите – членки и страните в процес на присъединяване и инструментите за равнопоставеност на половете на ООН (към октомври 2004)
4. Списък на организациите, членове на ЕЖЛ
5. Списък на организациите, членове на БЖЛ

ПЕРКИН +10

